

Beogradsko Novine

Br. 232.

BEOGRAD, petak 24. avgusta 1917.

Godina III.

Ratni izvještaji.

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 23. avgusta.

Istočno bojište:

Istočno od Soveje, s obje strane gornje Susite i južno od Ocene ponovno je neprijatelj svoje napadaju. Posvuda je odbijen, pretriveni velike gubitke.

Talijansko bojište:

Napadajući druge i treće talijanske vojske na Soči nastavljaju se sa najvećom žestinom. U četiri dana i meseči Auzze i obale protiv naših linijskih divizija. Dok je juče između Vodice i Vertolje u sredini borbenog fronta dolazila do rječi većinom samo artiljerija, nastavila se tim većom ogorčenošću bitka na obim kriplih odsjecima. Kod Auzze turišao je neprijatelj opetovan, no uzaludno protiv naših četa bio je uvijek i naranča suzbijen. Na protiv mu je uspelo, da na visoravni Vrha dovede do izražaja svoju veliku brojčanu nadmoć i u južnom pravcu zadobije zemljišta. Za svaki se korak zemljišta vodila teška i žilava borba, u kojoj se bori čovjek protiv čovjeka. Isto se tako vodila žilava borba s obje strane donje Vipave, naročito na visoravni Krasa, gdje je Njegovo Veličanstvo car i kralj boravilo usred svojih hrabrih četa. Uvijek su ponovno nasrtavale nove talijanske napadačke kolone na čelični živi zid branioca; često se neprijateljski nalet slomio već u vatri naše budne artiljerije. Gdje je pak neprijatelju uspjeo, da bilo na kojem mjestu prodre u naše rovove, izbacile su ga odanle naše pričuve s bajonetom opet u napolje. Trajnu su slavu sebi kod takvih protiv-napada medju ostalim stekli 21. bečki poljsko-lovački bataljun, te odjelenja 93. olomoučkog i 100. krakovskog puka. Svi su položaji na Krasu ostali čvrsti u našim rukama. Talijanske žrtve dostižu njihove gubitke za vrijeme najkrvavijih bitaka na Soči.

Balkansko bojište:

Neizmijenjeno.

Načelnik glavnog stožera.

Austro-ugarski podnevni izvještaj.

Kb. Beč, 23. avgusta.

Iz ratnog stana za štampu javljava: Borba na Soči i dalje traje. Front je svuda održan. Kod Vrha je neprijatelj zadobio nešto prostora.

Podlistak.

Milutin Čekić:

Novija srpska književnost.

Prilog kulturnoj istoriji Beograda.

U poslednjoj V. svesci „Savremenika“, mješecnika Društva Hrvatskih Književnika u Zagrebu, izašao je ovaj iscrpljivi pregled, koji će zacijelo zanimati i naše čitatelje.

Analogno poznatoj frazi: Francuska — to je Paris, moglo se uvijek s punim pravom reći: Srbija to je — Beograd. I zaista, cijelokupan kulturni i politički život kraljevine ogledao se u prijestonici, koja je prema svome obimu i broju stanovništva živjela vrlo intenzivnim životom, velikovaroskim u miniaturi. Od Beograda je živila i potpuno zavisila cijela srpska inteligencija, fizički kao i duševno, ma gdje se nalazila u unutrašnjosti zemlje, koja je inače imala prilično velikih gradova, a naročito bogatih, ali bez inicijative i ma kakve individualnosti. Kako po piscima, tako je i po djelima i književnim tendencijama beogradска literatura bila vrlo interesantna, naročito za poslednjih petnaest godina, kad je bila jako produktivna, a organizovanim izdavačkim potpisima neobično rasprostranjena u masi, svakako više nego ikad ranije. U to doba je država sa svoje strane obilježe no ma doonda pomagala pojedine književnike ili njihova izdanja, te se broj

Bitka na Soči i dalje se nastavlja povoljno za nas. Rusko odstupanje zapadno od rijeke Aa. Osuđeni žestoki engleski napadaji na zapadnom bojištu.

Papinska mirovna nota.

Nakon što je poznat tačan tekst papinske mirovne note, o kojoj se sve izjavio i njemački državni kancelar u glavnom odboru „Reichstaga“, ljeti bi i mi da — sine ira et studio (bez mirnje i inata) — o njoj rečemo nekoliko riječi. Apel svetoga oca, koji je on iz najčišćih osjećaja prema čovječanstvu upravio zaraćenim državama, da već jednom svrše ovaj strašni rat, našao je u redovima srednjih vlasti na posve povoljan prijem. To se u ostalom samo po sebi razumije, jer su središnje vlasti, iako poglednice su u svim linijama, bile prve, koje su pružile ruku pomirnicu svojim neprijateljima i koje su, potpuno svjesne svoje jakosti, svoju spremnost za časni mir uvijek poštenim načinom izjavljale. Takvu je izjavu dao ponovo austro-ugarski ministar spoljnih poslova grof Czernin; takvu su izjavu dali i bivši njemački državni kancelari Bethmann-Hollweg, kao i sadašnji državni kancelar dr. Michaelis; takvu su izjavu najzadali od strane središnjih vlasti i mnogi drugi za to pozvani mjezdunostni členici. Središnje vlasti dakle u istinu nisu krive, ako se u isto vrijeme, kad brzojavna žica cijelom svijetu objavljuje vatikansku mirovnu notu, na zapadnom bojištu kao i na talijanskom frontu odigravaju najstrahovitiji prizori svjetskoga rata, u kojima je mjeri rimskih kurija pazila na to, da ne povrijedi osjećaje središnjih vlasti protivne englesko-američko-azijske koalicije.

Papa je vidljiva vrhovna glava katoličkog kršćanstva, koga međutim u velike poštovanje i svu inoviranici, barem svi oni ljudi prave kulture srca, koji poštuju princip religije. K tome papinstvo predstavlja još i danas suverenu moć, koja dolazi do izražaja putem poslanstava, što ih podržavaju sve civilizovane države kod Svetog Stolice. I ako danas „Roma locuta“ („kad Rim progovori“) ne predstavlja više one „causa finita“ („svršena stvar“), t. j. volja papina u političkom životu neposjeduje više one stare moći kao u srednjem vijeku, to se ipak papinski glas još i danas u velike uvažava, i njegovu riječ uzbudjena srca slušaju milijuni i milijuni ljudi. Vatikanska mirovna poslanica! Ko danas ne bi obim rukama htio da prihvati grančicu mira, koju čovječanstvu pruža časni starac iz Vatikana!

Narodi četvornog saveza (središnjih vlasti) zacijelo su na to spremljeni, no ne ovisi o njima, da li će možda već narednih nedjelja biti ušakana ona grozna topovska grmljavina, što danas potreskuje svijetom, nego to ovisi

isključivo od njihovih neprijatelja. Središnje vlasti naime ne mogu ni na koju način, da bace kopje u trnje, ako to ne učine u isto vrijeme i njihovi protivnici. Za to pak oni, kako se razabire iz hladnih, djelomično čak i neprijateljski rasploženih glasova engleske i francuske štampe, kojom je propratena papinska nota, još uvijek pokazuju vrlo malo sklonosti. Pariski listovi prelaze preko note s nekim zbanjenim frazama, jer u njoj ne nalaze tačno označenih prihvatljivih mirovnih prijedloga, dok engleski listovi papinsku notu porugljivim načinom prosto odbiju. Sto se pak tiče Sjedinjenih američkih država, to one, ako se smije vjerovati još ne potvrđenim vijestima „Morning Post“ neće ni da čuju o kakvim pregovorima na osnovu papinskog prijedloga. Kod toga se u istinu ne može ustvrditi, da je Benedikt XV. sa svojim u glavnim crtama nabačenim prijedlozima stajao više na strani središnjih vlasti nego li sporazumnih sila; naprotiv, on bi želio elsas-lotrinsko kao i tridentesko trčansko „pitjanje“, o čemu raspravljanju prema jasnim službenim bečkim i berlinskim izjavama središnje vlasti opravданo neće ni da čuju, staviti na tapet mirovnih pregovora. S druge strane apada u oči, da se u papinskoj noti ni ne spominje budućnost katoličke Irse i onih innogobrojnih manjih i većih naroda, koji stenu pod ruskim ili engleskim ropstvom. Iz toga se najbolje vidi, u kolikoj je mjeri rimska kurija pazila na to, da ne povrijedi osjećaje središnjih vlasti protivne englesko-američko-azijske koalicije.

Može biti, da sporazumne sile nisu htjele prihvati ponudu za mir, koju su stavile središnje vlasti, baš za to što je ona potekla s njihove strane; može biti, da su one odbile tu ponudu i s toga, što su se na početku ove godine a pred mjezdutim neograničenog podmorničkog rata mogli nadati, da će se ratna srća okrenuti na njihovu stranu. Ali ova je nuda daljim tokom rata na moru i na kopnu posvema propala. I tako mirovna nota Svetog Stolice predstavlja tako reći posljednju mogućnost za sporazumne sile, da dođu do srazmjerne povoljnijeg mira. Jasno je naime, da bi sporazumne sile mirovom, do koga bi došlo neutralnim posredstvom, prošle mnogo bolje nego li, kad bi bile primorane, da taj mir same zatraže. Jer i ako središnje vlasti svaku osvajanje tudiži zemalja u ovom njima narutom ratu odbijaju, one bi morale da traže to čvršća jemstva za sigurnost svoje budućnosti, što bi dulje zbog tvrdoglavosti njihovih neprijatelja trajalo današnje krvopro-

liće. To je i razumljivo, kad se pro-misli, da središnje vlasti i poslige jednog za njih dobrog mira ne će vi iz bliza raspolažati s onim gotovo neispravnim pomoćnim vrelima, koja naročito Engleskoj i Sjedinjenim Državama stope na raspoloženja, a s kojima će njihovi protivnici i u buduću moći da raspolažu.

Tako mirovni prijedlog Svetoga Oca predstavlja posljednje iskušenje da državnik sporazumnih sila, o kojem ovisi, da li će se oni osvijestiti i prihvati ovu zadnju mogućnost, što im se pruža, da pred svjetskom isvorom budu opisani samo kao zasljepljeni od svoje strasti zavedeni ljudi — a ne i kao najpodlijli krvnici čovječanstva.

Papinski prijedlog za mir.

Papin mirovni prijedlog.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Lugano, 23. avgusta.

„Secondo“ javlja iz Petrograda: Privremena vlasta je izjavila, da će papinu notu s naklonosću uzeti u ocjenu, jer ona teži istom cilju, kojem i ruska privremena vlasta, naime da se što prije ostvari častan mir.

Odgovor sporazumnih sila.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Basel, 23. avgusta.

„Manchester Guardian“ javlja, da se nada, da će odgovor sporazumnih sila na papinu notu biti takav, da će se moći ući u dalje pregovore.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Zeneva, 23. avgusta.

Iako vlade sporazumnih sila spremanju odgovor, kojim će odbiti papinu notu, a pariska štampa još uvijek oštrosno govori protiv papine note, ipak diplomaciju sporazumnih sila, kako se po-uzdano saznaje, gaji nadu, da će središnje vlasti uzeti papinu poslanicu kao povod, da objave svoje mirovne uslove. Nota sporazumnih sila, kako to razni listovi nagovješćuju, biće upravo posredni put, kojim će se Njemačka pozvati, da to učini. U prkos iznajstirane srdžbe zbog papinskih mirovnih osnova žele politički krugovi sporazumnih sila, da se koriste prilikom, kako bi se jednom mogli jasno uporediti obostrani mirovni uslovi, jer vojnički i politički položaj sporazumnih sila nije tako sjajan, da bi mogli prezreti svakutinu mogućnost za sporazum. Na francuskoj sporazumne sila, da dođu do srazmjerne povoljnijeg mira. Jasno je naime, da bi sporazumne sile mirovom, do koga bi došlo neutralnim posredstvom, prošle mnogo bolje nego li, kad bi bile primorane, da taj mir same zatraže. Jer i ako središnje vlasti svaku osvajanje tudiži zemalja u ovom njima narutom ratu odbijaju, one bi morale da traže to čvršća jemstva za sigurnost svoje budućnosti, što bi dulje zbog tvrdoglavosti njihovih neprijatelja trajalo današnje krvoprov-

stavnici tega duha. U vremenu, kad su agitatori radikalne politike objasnjavali narodu, kako su vladalić, sveštenici i državni činovnici narodne izbjeglice i krvnici, kako ne treba plaćati porez niši se pokoravati vlastima i t. d., tada su srpski pjesnici pjevali o sevdahu i mifinskim baštama, o radostima mladosti i životu, a najviše o Kosovu, i sanjali o budućoj slavi srpskoga oružja. Njihova je poezija bila patriotska i skroz nacionalna. Tko malo poznaje srpski narod, ovo će sasvim razumjeti. Socijalizam — mislimo u evropskom smislu riječi — nije tada apsolutno odgovarao patrijarhalnom duhu srpskog naroda. Što je demokratski pokret u početku imao izvjesnog njezina, uzroci su sasvim druge prirode, lokalne političke i naravstvene, te ne spadaju u našu tezu. Uzgred ćemo samo napomenuti, da je vojnički i politički položaj sporazumnih sila nije tako sjajan, da bi mogli prezreti svakutinu mogućnost za sporazum. Na francuskoj sporazumne sila, da dođu do srazmjerne povoljnijeg mira. Jasno je naime, da bi sporazumne sile mirovom, do koga bi došlo neutralnim posredstvom, prošle mnogo bolje nego li, kad bi bile primorane, da taj mir same zatraže. Jer i ako središnje vlasti svaku osvajanje tudiži zemalja u ovom njima narutom ratu odbijaju, one bi morale da traže to čvršća jemstva za sigurnost svoje budućnosti, što bi dulje zbog tvrdoglavosti njihovih neprijatelja trajalo današnje krvoprov-

Izaze: dnevno u jutro, ponedjeljkom poslije podne.

Pojedini brojevi:

U Beogradu i u krajnjim zapadnjim od 6. i kr. četu za bojne i slavne posloge 6. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293

Nova talijanska ofenziva.**Njegovo Veličanstvo na frontu Soče.**

Kb. Beč, 23. avgusta.

Njegovo Veličanstvo je 21. o. m. oputovalo na front Soče, otkuda se danas vratio u Beč.

Izvještaj talijanskih listova.

Kb. Lugano, 28. avgusta.

Izvještaji, koje donose talijanski listovi s fronta, čuđovato su slični onima poslike propale engleske glavne ofenzive u Flandriji. Tako se u „Corriere della Sera“ veli: S borbom na Soči se nije upravo tako mislio, da ona mora odmah imati sjajne uspjehe. To je upravo ogromna borba, u kojoj izdžiljivost, upornost i veliko manevriranje igraju glavnu ulogu. Austro-ugarska odbrambena postrojenja su izvedena snagom očajanja, ali i mučljivo. Punom nadom sjaje se oči Talijana povodom ruševina, koje su prvi napadi zadali tim postrojenjima. Ali njihova bržljiva organizacija ponovo se u svojoj stvarnosti povećava pricajem češta i oružja, naročito mašinskih pušaka u nevjerojatnoj količini, da čini utisak, kao da svaki austro-ugarski vojnik nosi po jednu mašinsku pušku. I Hermada se još ne prestane neprirnatno keži. Taj pas, koji čuva drum za Trst, ima još sve svoje zube. Među zarobljenim pada u oči veliki broj krepkih i mladih ljudi, koji su, kako pričaju, bili odlično snabdjeveni životnim namirnicama i municijom. Mi se borimo, veli se u izvještaju, protiv vrlo jakog neprijatelja, koji se riješio na očajan otpor.

Iz današnje Rusije.**Sastanak ustavotvorne skupštine.**

Kb. Petrograd, 23. avgusta.

Središnji odbor izjasnio se za sastanak ustavotvorne skupštine.

Novi glavni zapovjednik ruskog sjevernog fronta.

Kb. Petrograd, 23. avgusta.

General Leščić je naimenovan za glavnog zapovjednika vojske na sjevernom frontu.

Kornilov o položaju ruske vojske.

(Naročili bržojav „Beogradskih Novina“)

Frankfurt, 23. avgusta.

„Matin“ javlja iz Petrograda, da je Kornilov poslijе konferencije s ministrima izjavio predstavnicima štampe, da je položaj zasad bolji, da vojska, blagodareći odlučnim mjerama, koje su preduzeće, pokazuje veći otpor i da će postepeno povratiti svu snagu. O rumunjskom frontu, na kome po njegovom mišljenju predstojeće veće operacije, iskazao je Kornilov izvjesnu zebiju. On očekuje jače napade Nijemaca i na sjeveru.

Uspostavljanje discipline u ruskoj vojski.

Kb. Amsterdam, 23. avgusta.

Petrogradski dopisnik „Times“-a, koji se vratio s fronta, javlja, da je general Kornilov pošlo za rukom, da ponovo uspostavi disciplinu u ruskoj vojski; samio je još pričava demoralisana i aželjeznica ne odgovaraju dovoljno svome zadatu.

Mjere prema Finskoj.

(Naročili bržojav „Beogradskih Novina“)

Bern, 23. avgusta.

Ukrainjski dopisni ured javlja: Privremena vlada je zabranila izvoz žita za Finsku, iz vojničkih razloga. Dalko je od nje misao, da Finsku za-

čela intenzivno voditi i vanjsku politiku, stavljajući mnoge istaknute učenjake i književnike u službu općih ciljeva te politike. Inicijativa države postaje sad znatno veća no ikada ranije, te književnici nisu više u položaju, da gladujući bijedno živoare, već su često obilato nagradjeni. Taj politički element je lako unijeti donekle i u književnost, jer je on vrlo priljubljen za sentimentalni duh srpskog naroda. I tako se poslednjih godina u toj neobičnoj mješavini praktičnih ciljeva i sentimentalne ideologije došlo do paradoksa, svojstvenog sasvim duhu beogradskog života; u književnosti se u obziru prema pojedinim ličnostima vodila politika, dok se, s druge strane, poezija unosi u politička shvatana.

Centar književnog djelovanja u Beogradu bio je Srpski Književni Glasnik, časopis vrlo dobro uređen, koji je prvih godina izlazio pod uredništvom Bogdana Popovića, profesora književnosti na beogradskoj univerzitetu. Glasnik su privozili s više strana kriterijalstvo i tendencioznu tjesnogrudost; ipak je časopis predobio za saрадnju gotovo sve znatnije literate, a dušom njegovom uskoro je postao dr. Jovan Skerlić, književnik, o kojemu su davanici samo krajnji sudovi: pretjerana hvala i slavljenje, ili jeftine novinarske grđne i podcjenjivanja. Kritika još nije odredila Skerlićevu pravu mjeru; a s obje se strane diskutovalo o njegovim radovima odveć strastveno i po tome pristrasno; njegova prerana smrt jačačno će izgladiti pretjeranosti profunka, te čemo s vremenom dobiti pravu sud o čovjeku, koji je srpskom književnošću suvereno upravljao poslednjih decenija.

Skerlić je bio nesumnjivo čovjek talenta i spremu. Ali njegov tempera-

morava gladju, naprotiv vlast se još ne prestano boji da Nijemci mogu upasti u Finsku, pa hoće na taj način da sprječi da veće zalihe ne padnu u neprijateljske ruke.

Novi uspjesi podmornica.

Kb. Berlin, 23. avgusta.

Wolffov ured javlja: Novi uspjesi podmornica u Kanalu, u okeanu i Sjevernom moru: 5 parnih brodova, tri jedrenjaka i 1 ribarski brod je potopljen. Medju njima su se palazili: francuski brodić „Emile Galline“, 1944 tone, sa šalitrom za Francusku, engleski mnogo natovaren parni brod, koji su pratila tri parna broda, jedan srednji, dobro natovaren nepoznati parni brod, kao i engleski parni brod „Narcissus“.

Kb. Berlin, 23. avgusta.

Wolffov ured javlja: U Sredozemnom moru je ponovo potopljen znatan brod brodova i jedrenjaka u ukupnoj tonazi od 43.000 tona. Zapadno od Obraltala je naša podmornica stvarno oštetila neprijateljske transportne za Sredozemno more. Potopljen je šest parnih brodova a s njime oko 24.000 tona uglja, što je bilo određeno za Italiju. Medju potopljenim brodovima nalazio se i engleski parni brod „Manchester Commerce“.

Načelnik admiralskog stožera mornarice.

I opet nova konferencija sporazumih sile u Rimu.

(Naročili bržojav „Beogradskih Novina“)

Köln, 23. avgusta.

„Kölner Zeitung“ javlja iz Luga, da će se idućih dana održati nova konferencija sporazumih sile u Rimu.

Borbe na zapadu.

Njemački car na flandrijskom bojištu.

Kb. Berlin, 23. avgusta.

Car Vilim je prispeo 22. o. m. na flandrijski front.

Borbe u vazduhu

Vazdušni napadi protiv Engleske.

Kb. Berlin, 23. avgusta.

Wolffov ured javlja: Noću između 21. i 22. avgusta je ponovo jedna naša pomorska eskadra pod opštim vodstvom fregatskog kapetana Strassera vidljivim dobrim uspijem napala utvrđena mjesta i vojna postrojenja na Humeru i u grofoviji Lincoln kao i na stražareće borbene snage na engleskoj obali. Sve su se letelice povratile bez štete i zubitaka u prkos neprijateljskoj odbranbenoj akciji.

Neprijateljski vazdušni napad na Freiburg.

Kb. Berlin, 23. avgusta.

Wolffov ured javlja: 22. avgusta oko 7 i po sati iz jutra napadale su neprijateljske letilice bombama Freiburg bez ikakvog uspjeha i štete. U povratku je prilikom borbe oboren jedna letilica.

ment i njegov karakter smetali su mu, da ne stvari djela od tolike vrijednosti, koliko su možda vrijedile njegove sposobnosti. U njemu je bilo nešto kontradicorno. Po svom političkom shvatnju bio je socijalista, koji se još u mlađim godinama uplovio u burnu borbu beogradskog političkog života, a kasnije je postao literat s isto književnih tendencija; do kraja života bila su u njemu dva čovjeka: utilitarista, koji socijalnom cilju podvrgava književno djelo, estetički, koji u književnosti ističe krajnji princip „Art pour l'art“. Pristaša Taineov, kako su Skerlić obično smatrali, bio je u stvari impresionista, koji je po svom ličnom osjećaju i momentanom raspolaženju davao ocjene o književnicima isto kao i o političarima. A ta raspolaženja bila su kod Skerlića vrlo promjenljiva i zavisila su često od dnevne političke borbe. Otuda su u njegovim spisima kontradikcije, netačna shvatnja i smjele ocjene. Njegove književne monografije i njegovo djelo, „Istorijske srpske književnosti“ ne pokazuju uviček kristalizovan sud srednjih studija. Od profesora univerze moglo se očekivati nešto više učenjačke objektivnosti; isto Skerlić nedostaje originalnosti, u kom je pogledu on daleko ispod Nedića. Skerlić je pisao vrlo mnogo; ali iz njegovih spisa treba ipak izlječiti novinarsko-polemične elemente od staloženih observacija literarnog historičara.

Skerlić je bio i dobar i vrijedan organizator. On je prikupio oko Književnog Glasnika mnoge mlađe ljude, koji su tek počinjali pisati, uveo ih u književnost i svojim snažnim autoritetom stvarao im izvjesne, unaprijed određene pozicije. Skerlićeva ogromna energija i borbena priroda imponi-

Pokret za mir.**Pokret za mir u Engleskoj.**

Kb. Amsterdam, 23. avgusta.

Engleskom ministru predsjedniku je predan pismeni podnesak, koji su potpisali 250.000 ljudi, a kojim se zahtjeva, da se što prije ostvari častan mir.

Socijalistička demonstracija u Parizu.

(Naročili bržojav „Beogradskih Novina“)

Bern, 23. avgusta.

„Petit Journal“ javlja: Sindikaliste su tražili odobrenje da mogu iduće nedjelje prirediti ophod u Parizu, kojim hoće da demonstriraju za mir svih naroda. Ovo im se nije odobrilo, nego su preduzeće sve mjeru da se iduće nedjelje osigura mir. Socijaliste su sazvali za iduću nedjelju 20 skupština u seinskom departementu.

Najnovije bržovavne vijesti.**Nov engleski zajam.**

(Naročili bržojav „Beogradskih Novina“)

Washington, 23. avgusta.

Vlast je odobrila Engleskoj novoj zajamu od 50 milijuna dolara. Ukupna svota američkog zajma sporazumnoj silama iznosi do sad 1.966 milijuna dolara.

Američka i japanska pomoć za Rumunjsku.

(Naročili bržojav „Beogradskih Novina“)

Ženeva, 23. avgusta.

Prema izvještaju „Temps“-a svrha je pariske posjeće bivšeg rumunjskog ministra Antonesca, da sporazumnoj silama razloži potrebu o američkoj i japanskoj vojnoj pomoći Rumunjskoj, koja se bori za svoj opstanak. Antonescu dolazi iz Petrograda, gdje se položaj Rumunjske smatra kao vrlo ozbiljan.

Američka i japanska pomoć za Rumunjsku.

(Naročili bržojav „Beogradskih Novina“)

Geneva, 23. avgusta.

Prema izvještaju „Temps“-a

svrha je pariske posjeće bivšeg rumunjskog ministra Antonesca, da sporazumnoj silama razloži potrebu o američkoj i japanskoj vojnoj pomoći Rumunjskoj, koja se bori za svoj opstanak. Antonescu dolazi iz Petrograda, gdje se položaj Rumunjske smatra kao vrlo ozbiljan.

Prema izvještaju „Temps“-a

svrha je pariske posjeće bivšeg rumunjskog ministra Antonesca, da sporazumnoj silama razloži potrebu o američkoj i japanskoj vojnoj pomoći Rumunjskoj, koja se bori za svoj opstanak. Antonescu dolazi iz Petrograda, gdje se položaj Rumunjske smatra kao vrlo ozbiljan.

Prema izvještaju „Temps“-a

svrha je pariske posjeće bivšeg rumunjskog ministra Antonesca, da sporazumnoj silama razloži potrebu o američkoj i japanskoj vojnoj pomoći Rumunjskoj, koja se bori za svoj opstanak. Antonescu dolazi iz Petrograda, gdje se položaj Rumunjske smatra kao vrlo ozbiljan.

Prema izvještaju „Temps“-a

svrha je pariske posjeće bivšeg rumunjskog ministra Antonesca, da sporazumnoj silama razloži potrebu o američkoj i japanskoj vojnoj pomoći Rumunjskoj, koja se bori za svoj opstanak. Antonescu dolazi iz Petrograda, gdje se položaj Rumunjske smatra kao vrlo ozbiljan.

Prema izvještaju „Temps“-a

svrha je pariske posjeće bivšeg rumunjskog ministra Antonesca, da sporazumnoj silama razloži potrebu o američkoj i japanskoj vojnoj pomoći Rumunjskoj, koja se bori za svoj opstanak. Antonescu dolazi iz Petrograda, gdje se položaj Rumunjske smatra kao vrlo ozbiljan.

Prema izvještaju „Temps“-a

svrha je pariske posjeće bivšeg rumunjskog ministra Antonesca, da sporazumnoj silama razloži potrebu o američkoj i japanskoj vojnoj pomoći Rumunjskoj, koja se bori za svoj opstanak. Antonescu dolazi iz Petrograda, gdje se položaj Rumunjske smatra kao vrlo ozbiljan.

Prema izvještaju „Temps“-a

svrha je pariske posjeće bivšeg rumunjskog ministra Antonesca, da sporazumnoj silama razloži potrebu o američkoj i japanskoj vojnoj pomoći Rumunjskoj, koja se bori za svoj opstanak. Antonescu dolazi iz Petrograda, gdje se položaj Rumunjske smatra kao vrlo ozbiljan.

Prema izvještaju „Temps“-a

svrha je pariske posjeće bivšeg rumunjskog ministra Antonesca, da sporazumnoj silama razloži potrebu o američkoj i japanskoj vojnoj pomoći Rumunjskoj, koja se bori za svoj opstanak. Antonescu dolazi iz Petrograda, gdje se položaj Rumunjske smatra kao vrlo ozbiljan.

Prema izvještaju „Temps“-a

svrha je pariske posjeće bivšeg rumunjskog ministra Antonesca, da sporazumnoj silama razloži potrebu o američkoj i japanskoj vojnoj pomoći Rumunjskoj, koja se bori za svoj opstanak. Antonescu dolazi iz Petrograda, gdje se položaj Rumunjske smatra kao vrlo ozbiljan.

Prema izvještaju „Temps“-a

mo to, njegovi drugovi, značeli, u k-koju se velikoj nevolji nalazi njegov po-odica, zamolili su svoje zapovedništvo, da smiju za njegovu dječiju između sebe sakupljati mladare. Zapovedništvo im je to dozvolilo i tako su oni već prvoga dana sakupili lijepu svotu od 673 krune, koja je svota putem vlasti poslana njegovoj rascvijeljenoj suprugu. Ovaj slučaj ponovo dokazuje, kako i u ovo teško ratno vrijeme medju austro-ugarskim vojnicima vlada divno državljansko i uzajamnost. Oni, daleko od svoga doma i svojih milih, pružaju najlepši primjer međusobne snažljivosti i ljubavi, držeći se one lijepe rečenice: „Jedan za sve, sve za jednoga“.

Veliki požar sijena — zbog podivljalih svinja.

Na kukuruzište seljaka Gjorgia Savića iz Stepojevaca dolazile su često divlje svinje, te mu nanašale veliku štetu. Te se svinje zadržavaju u obližnjim šumama, kamo su za velikih borbi uslijed silne puenjave odbjele od kuća 1914. godine i s vremenom podivljale. 15. o. m. u noći naložio je spomenuti seljak na svom kukuruzištu veliku vatru, ne bi li tako svinje uplašio i protjerao sa svoga posjeda. U zoru seljak je vatru opet ugasio, ali je od nje moralu ipak zaostati žeravica, koja je tijanjala i ostala neoprežena sve do poslje podne. Oko 2 sata poslje podne od te se žeravice zapalila suva trava na kukuruzištu. Zbog jačkog vjetra vatra se brzo raširila i došpela do naslaganih plastova sijena na polju. Sijeno se, razumije se, zapalilo, i tako je nastala vatra, koja je prouzročila veliku štetu. Izgorjela su tri velika plasta, u kojima se nalazilo najmanje oko 10.000 kilograma sijena. To je i opet jedna opomena neuputućenom svjetu, koji zazire od osiguravajućih društava, da za vremena osigura svoju sirotinu.

Strast za lubenicama.

Javljuju nam iz Venčana, da će radi svoje strasti za lubenicama morati da odgovaraju sudu inače dosad čestiti ljudi Živojin Živanović, Ilija Ilić, Milorad Petrović, Milić Petrović i Andrija Pavlović, svi iz sela Miroslajci. Ono, razumije se, strast za lubenicama se ne kažnjava, ali će oni odgovarati sudu zato, što su, da udovile svojoj strasti, te lubenice — krali. Draga Stojković naime imala u svojoj bašti prekrasnih lubenica, a oni nijedne. To ih nekako lutilo, pa su zato odlučili, da i oni „pozajme“ koje parče ovoga blaga sad u ovo vrueće vrijeme, kako bi se i oni tom plastičicom nasladjivali, a ne samo Draga, Smiljeno, učinjeno. Lubenice je iz Dragine bašte svaki dan sve to više nestajalo. Draga počela da pazi i tako došla stvar na vidjelo. Oružnici su protiv ljubitelja lubenica podnijeli prijavu. Lubenica je ukradenog za svotu od 84 krune.

Otišao na „odsustvo“.

Perislav Babović iz sela Račevice, opštine Pogovaljske, srca mioničkog, bio je interniran, jer se ogriješio o vojne zakone. Kao takav bio je predijeljen na rad u Smederevju, da pomaze seljacima oko Žeteve. No njemu se to nikako nije svidjalo, pa je zato odlučio, da sebi uzme „odsustvo“ i podje prigledati kući. Da se to ne smije učiniti bez dozvole vlasti, to Babović nije nimalo smetalo. On je čuo, da se i drugi, razumije se, vrijedniji i uz dozvolu vlasti, puštaju kući, pa je „smatrao“, da i on sam sebe smije da otpusti. Otišao dakle Čovjek i već prevadio dobar komad puta, kad se namjeri u Kruševici na oružnike, koji nijesu tako shvaćali zakone kao on, pa su ga zato uapsili i strpali u zator, otkuda će ga opet privesti njegovom radu, dok mu vlast — bude li se pokazao vrijedan — ne podijeli željeno pravo odsustvo.

Grad i okolica.

Evni kalendar.

Danas je petak 24. avgusta, po stanu 11. avgusta. — Rimokatolički: Bartolap; pravoslavni: arh. Evpilo i Sosana.

Casnički i činovnička kasina otvorena je do 12 sati noći.

C. i k. vojnički dom: Citaonica, soba za pisanje iigranje, kantina. Otvoreno od 7 sati iz jutra do 9 sati uveče. Slobodan pristup svakom vojniku.

Bogradski orfeum (u bašti Hotel Rakova): Predstava u 8:30 uveče.

Kinematografi: Vojni kin (Koloseum): U 4 i 6 sati po podne predstave za gradjanstvo. — C. i k. gradjanski kino (Paris): U 6 sati poslje podne predstava za gradjanstvo.

Noćna služba u apotekama: Od 19. do 25. avgusta vršiće noćnu službu u Beogradu ove apotekе: Kušačković, Knežev Spomenik 2; Vlkorović, Terazije 28; Prendić, Kralja Aleksandra 64.

Paroplovna veza: Iz Beograda za Žemunu: 6, 7, 8, 9, 10, 11 i 12 sati prije podne; 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9 sati poslje podne. Iz Žemuna za Beograd: 5:30, 6:30, 7:30, 8:30, 9:30, 10:30 i 11:30 prije podne; 1:30, 2:30, 3:30, 4:30, 5:30, 6:30, 7:30, 8:30 i 9:30 poslje podne. — Iz Žemuna za Pančevo: u 1 sat poslje podne i u 8 sati uveče. — Iz Pančeva za Žemunu: U 6 sati izjutra i u 4 sati poslje podne. — Ladja, koja vozi između Žemuna i Pančeva i obratno ne pristaje u Beogradu. — Broderski saobraćaj S-a-b-a-c-S-m-e-d-e-r-e-v-o. Polazak iz Šapca za Beograd četvrtkom i nedjeljom u 8 i po sati izjutra. Dolazak u Beograd u 12 i po sati poslje podne. Ponedjeljkom odmor broda u Smederevu.

Botanička bašta: Otvorena utorak, četvrtkom, nedjeljom i praznicima.

Posjeta bolesnika u bolnicama: U bolnici „Brčko“: od 2—4 sata poslje podne. U bolnici „Brann“: od 9:30—12 sati prije podne i od 2—4 sata poslje podne. — U c. i k. gradjanskog bolnici: utorak, četvrtak i nedjelja od 1—3 poslje podne.

Riječko kupatilo na Savi, otvoreno od 6 sati izjutra do 7 sati uveče.

Istoriski kalendar.

Na današnji dan, 24. avgusta 1572. god. došlo je u Parizu do kravog dogadjaja, što ga je istorija zabilježila pod imenom „vartolomejske noći“ („la Ste Barthélémy“). Mati mladić francuskog kralja Karla IX., ambiciozna i bezobjasnena Katarina Medicinska, pod uticajem moćne stranke lotarskih vojvoda Guise-a smrtno je mrzila admirala Coligny-a, koji je bio vodja protestanata (hugenota) u Francuskoj. Kada je on došao u Pariz na svadbu njenog mladića sina, docnjeg kralja Henrika III. sa Margaritom Valois-skom, izvršen je po Katarinom nalogu 22. avgusta atentat na Colignyja, koji nije uspio. Bojeći se admiralove osvete, ona je nagovorila svoga sina, mladić kralja Karla IX., da naredi, da se Coligny noću u oči 24. avgusta ubije. Kada je do toga došlo, njegove pristalice (hugenoti), kojih je grdan broj bio došao u Pariz, skočile na oružje, te se izrodili krvava ulica bitka između njih i s jedne i kraljevinu ljudi i pariske rulje s druge strane, tako da je te noći poginulo oko 2000 ljudi. O daljim uzrocima vartolomejske noći mnogo je pisano, ali još ni dan danju istoričari nijesu još složni u tom pogledu. — 24. avgusta 1593. godine pao je grad Sisak Turcima Šaka poslije hrabre i uporne odbrane od strane udruženih Hrvata i Magjara, koji su još u junu te godine bili uspijeli, da Turcima nanesu pred sisačkim zdinama osjetan poraz. — 24. avgusta 1759. god. umro je u jednoj ruskoj bolnici u Frankfurtu na Otri njemački pjesnik Ewald pl. Kleist, teško ranjen u bitci na Kundersdorfu; o tome smo na ovom mjestu opširno pisali prilikom godišnjice te bitke. — 24. avgusta 1868. god. umrla je u Berlinu poznata njemačka dramska spisateljica Charlotte Birch-Pfeiffer.

Philharmonički koncerat u Beogradu.

Beogradski svijet će imati prilike da 5. idućeg mjeseca u pozorišnoj dvorani etape menaže uživa u riječkoj umjetnosti. Toga dana prispjeće u Beograd 70 članova budimpeštanskih philharmoničara i priedice ovde dobrovorni koncerat. Program koncerta je utvrdio član budimpeštanske dvorske opere Isidor Fodor; u njemu su ova umjetnička djela: 1. Erkel, ouvertura; 2. Čajkovski, koncert na violinf; 3. Liszt, rapsodia; 4. Beethoven, VII. symphony. — Budimpeštanski philharmoničari će odavde otići u Sofiju, gdje će tako isto prirediti dobrovorni koncerat.

Slike beogradske svečanosti careva rođendana.

C. i k. kinematograf izradio je vrlo zanimljive snimke prilikom svečanosti careva rođendana u Beogradu. Ovih pet slika, na kartonu priljepljene, prodavaće referent za dobrovrtstvo po 1.50 K po karli. Pribor će se upotrijebiti u dobrovorne svrhe.

Prilog za beogradsku sirotinu.

Crkva Svetog Nikole na Novom Groblju poslala je sirotinskom odjeljenju opštine grada Beograda svotu od 18.— kruna, koju je svotu novaca dobila na tas prilikom bogosluženja, kao svog priloga za pomaganje beogradske sirotinje.

Da se javi radi prijema novčanih uputnica.

Radi prijema novčanih uputnica, potrebno je da se javi gospodin Pavlu Deniću, sa stanom u Karadžićevoj ulici broj 11 s vakovagadana od 11 do 12 sati prije podne:

1. Jovan Avakumović, ministar u penziji;

2. Grigor Milenković, inspektor u penziji;

3. Edvard Nadler, inspektor u penziji;

4. Dragutin Nedeljković, kapetan u penziji;

5. Vitomir Nikolić, trošarinski činovnik;

6. Gjorgje Novaković, poručnik u penziji;

7. Porodica Ljubomira Ostojeća, pukovnika u penziji;

8. Sreten Pantelić, kapetan u penziji;

9. Sofija Laze Petkovića, policijskog činovnika u Grockoj;

10. Borislav Petrović, kapetan u penziji;

11. Milan O. Petrović, činovnik u penziji;

12. Sima Gj. Popović, viši kontrolor penziji;

13. Svetozar Protić, sreski načelnik u penziji;

14. Dimitrije Radović, činovnik u penziji;

15. Jevrem Ristić, poštanski činovnik u penziji;

16. Avram Stefanović, knjigovođa u penziji;

17. Darinka Stefanović, učiteljica u penziji;

18. Gjorgje Stefanović, državni savetnik u penziji;

19. Neša Stojanović, registrator u penziji;

20. Živko Stojilović, telegrafist u penziji;

21. Nedeljko Trifunović, činovnik u penziji;

22. Miladin Tušunović, profesor u penziji;

23. Jovan Čajić, intendant u penziji;

24. Ljubomir Savić, poslužitelj uprave dugova ministarstva finansije;

25. Milan Stojanović, poslužitelj carinarnice;

Prilikom prijema novca, potrebno je imati uza se redarstvenu legitimaciju.

U slučaju, da se ta lica ne nalaze u Beogradu, potrebno je da pošalju svoje tačne adrese, na koje bi im se novac mogao poslati.

Cjenovnik životnih namirnica ostaje i dalje u snazi.

Cjenovnik životnih namirnica, koj je 15. avgusta izdala opština grada Beograda, ostaje i dalje u snazi do dana naredbe, o čemu se gradjanstvo izvještava.

Razne vijesti.

Ptice što bacaju „bombe“.

Plinius priča, da je Aeschylus poginuo od jedne kornjače, koju mu je jedan orao sa visine bacio na glavu. Na prvi mah izgleda ta priča kao gatka; ali, kad se uzme u obzir, šta o sličnim dogadjajima priča V. Franz u „Naturwissenschaftliche Wochenschrift“, onda izlazi, da je i ta priča posve vjerovatna. A evo šta priča V. Franz: Godine 1909. vidili su ljudi u Hamburgu, kako čavke odnose u visosti, pa ih otud bacaju na stakleni krov jedne zgrade. Veće kosti su u padu razbijale staklo. Tako je jednom baceno i slomljeno koščano držalje od jednog suncobora. Na obali Sjevernog mora često se vide čavke, kako odnose u vis morske školjke i bacaju na kamenje sive donde, dok školjku ne razbijaju te da pojedu meso iz ljuške. To isto čine i s puževima, lješnicima, orasima i s mševima, da bi se ovi bolje razdrobili. Zamisljivo je, što čavke i slične ptice bacaju te predmete tačno u pravcu, gdje žele njima da udare, i da savršeno pogadjaju. Zato ih je V. Franz i nazvao „pticama, što bacaju bombe“. Albertus Magnus priča o jednoj vrsti orlova, što lome kosti. Oni slično postupaju kao i čavke. Ponesu kost u vis, pa je otud bacaju o stijenu sve donde, dok se kost ne razbijje. Zatim isisaju iz nje drob. Čak se primjetilo, da pri bacanju čine pokret, da bačenom predmetu dadu jaču brzinu u padu, da bi se bolje razbijao.

Crnkine u Parizu.

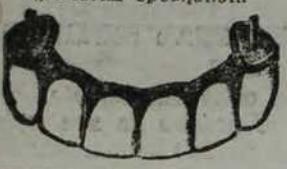
Riječ je o onouim više manje zakonitim ženama činovnika vojnika, koje su ovi sobom poveli, polazeći u Evropu, da se bore za stvar sporazumnih sila. Njih je do skoro bio pun Paris i francuske vlasti imaju sad mnogo posla i brije, kako da ih se otrese; jer u Africi je dozvoljena poligamija, pa nije čudo, što su se u pratnji po gđejkoj vojniku našle po više sve samih „zakonitih“ žena, koje sad, od kako su im muzevi na frontu, traže od francuske vlade zakonilo izdržavanje. Prije ovog rata Parizilje su bile navuklute na civilizovane strance, a sad na mjesto ovih imaju crnace i crnkine, koji svojim izgledom i svojim ponasanjem izazivaju koliko čudjenje i smijeh, toliko i nelagodnost. Bogatiji od tih crnaca smještaju se po hotelima i privatnim kućama, ali većina stana je izvan grada pod šatorima. Rado podražavaju Parizane u ophodjenju i nosnji, što im naravno ne ispadna za rukom, te još više uveličavaju komiku. Ali to ne traje dugo. Već poslije kratke vježbe odlaze „izvježbani“ crnici na front da posluže kao topovska hrana i onda nastaje čudna oproštajna scena; a kad se voz krene, crnkine još trče za njim, dok im ne umakne iz vida. Onda tek nastaje nevolja za vlast i za crnkinje. Vlast hoće da ih što prije povrati u Afriku, a one bi hječe sto duže da ostanu u Parizu. Priredjuju se čitave hajke, u kojima naravno da žene podležu. Dokazuje im se, da će i u Africi na svome domu dobiti izdržavanje, samo se prečutjuje, da li će im se to izdržavanje davati u zvezčoj momči ili u staklenim djindžavama i drugom sličnom ukrasu. Svakako su crnici svojom pojmom u Parizu napravili nevjerojatan sukob, ali pošto su svjet postepeno na njih navikao, to im sad i takovih, koji ih ismijevaju zbog njihovog izgleda. No njih to ni malo ne dira neprijatno. One ne razumiju što im se dovukaju, a svaki osmijeh tomače kao izraz simpatije, pa se i same odmah smiju, poka ujuti između debolih crnih usana kao biser bijeliće bijele zube. Ulaz u bolje restorane zabranjen je crncima i crnkama, ali ovi često ne če da znaju za tu zabranu, te rezoniraju, da kad imaju jednakne dužnosti s bijelim, da treba da imaju i jednakna prava. U takvim slučajevima često se dogadjaju neprijatni sukobi između njih i portira, koji opet vrše svoju dužnost, kad im uskrštaju pristup u bolje lokale.

R

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . . 10 helera
 Pripisano: Petna jednog milimetar, retka (70 mm široko) staje . . . . 40 helera
 Bilješke: Petna jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . . Kruna 4
 Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

Dentist F. B. Brni
 — Beograd. —
 Makedonska ulica broj 5.
 (do pošte)
 „Amerik specijalista“

„ZUBE“ vještacke u zlatu
 u kaučuku. — se u
 imo atelje Izradjuje po
 najboljem originalnom
 američkom sistemu. Pri-
 mam od 8-12 i 2-6.
 823-1

Rupovine i prodale
 Kupujem

krevele i postelne svare. Tko
 ima da proda neka se javi u
 ulici Hajduk Veljkov Venac 7
 ispod Akademije. 32409-2

DOBAR GLASOVIR
 traži se pod najam na više
 mjeseca. Ponude sa cjenom
 poslati adminstraciji Beograds-
 skih Novina pod „Klavir 473“.
 A 2686

DECIJA KOLICA
 dobro očuvana, ko želi da
 proda neka ponudi u radnji,
 Saborna ulica br. 29. 32451-2

Ko ima
 jedan ili dvoje par golubova
 do mogućstvu. Lepesani ili
 Kokani kruni ili prevrati.
 Ko ima i rad je prodati neka
 javi u Kralja Milana br. 34.
 Konditor. 32491-2

KUPUJEM SRPSKE
 Poštanske marke Ljotić. No-
 vopazarška ulica br. 31. Beo-
 grad. 32489-2

Namještenja.
 POTREBUJEM

vještice radnice i učenici,
 kojih bih ja plaćala odmah.
 Darinka B. Stojkovića, kro-
 jačica, Bitoljska 12. Beo-
 grad. 32450-3

Stanovi.
 POD ZAKUP.

Zasebna kuća u Trnskoj
 (Kotarskoj) ulici, odmah do
 tramvajske stanice, ima 6
 odjeljena, instalacija za
 osvjetljenje i sve druge
 potrebnosti. Za cijenu obratiti
 se u bakalnicu kod I. Čko-
 jovića, Makenzijeva ul. br.
 67 b. 32445-4

Traži se kafana
 pod zakup sa jedekom, na ži-
 vom mjestu. Ponude postali
 na adresu: Rajna Nikolić, ba-
 kalska radnja do Slavije.
 32484-5

Soba nameštena
 izdaje se, sa zasebnim ulazom
 Upitati uređenstvo pod znakom
 Soba 478. 32498

Soba za samca
 spačava, jedaća ili salona sa
 otomanom u sred grada sa
 uporabom kupaoone traži se.
 Ponude pod „Zimmer 476“ na
 administraciju ovog lista.
 32487-4

Soba za samca
 sa posebnim ulazom uporabom
 glasovira i kupaone u sred
 grada traži se. Ponude pod
 „Soba 475“ na administraciju.
 32486-4

Stan od 1 sobe
 mebliran i zdrav za mladi
 bračni par bes djece u blizini
 dvije vojne akademije traži se.
 Ponude na upravu lista pod
 broj „Stan 477.“ 32490-4

Razno.

U ponedjeljak je izgubljena
 jedna mala tiroška dječja ha-
 jinja na putu Grobljanskom
 i Kralja Aleksandra ulica. Tko
 je našao neka je doneće
 Drinčićevu ulicu br. 24, gdje
 će uz blagodarnost biti i na-
 gradjen. 32468-5

Marci i Rixnić
 iz Beograda, pozivaju porodicu
 Petra Matejeća, Inžinjera u pen-
 ziji da dodje i primi novac.
 32482-5

Oglasite u
 „Beogradskim Novinama“

RADIONICA ZA PARNO FARBANJE I ČIŠĆENJE

BEograd G. FIŠERA BEograd
 Knežev Spomenik prima na bojudanje i čišćenje ženska, muška i dječja odjela. Preporučuje se p. g. trgovcima za bojudanje štofova, platna, fulova it. d. Cijena umjerena, izrada ukusna. 32142

NOVE I UPOTREBLJENE
 VREĆE (DŽAKOVE) PONJAVE I KAMAP
 lifieruje pouzdano

Schlesinger & Comp.
 ZAVOD ZA VREĆE I PONJAVE
 Budimpešta V Kálmán utca 20. 903

Stampo car. i kralj. gubernijske Štam Darle u Beogradu

MALI OGLASI

Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

KORESPONDENCIJA.

Aci Lesi Jovanović, Ženeva. — Molim izvještaj o slijedećima: Milan S. Mijović, rezervni kapetan 13. puka, 2. poziva dunavske divizije iz Zajecara. Njegovi su svi zdravi, ali od njega nemaju nikakvog izvještava; Cvetko Petrović, učitelj, Vel. Izvor, Zajecar, 13. puka, 3. poziva, 4. bataljuna timočke divizije. Nije se dosad javio. Porodica mu se nalazi u oskudici u Zajecaru; Bogomir Vučković, 1. poziva, 13. puka, 2. bataljuna timočke divizije. Porodica mu se nalazi u oskudici i ne zna ništa o niemu. Vama ostalo je vještice blagodarni. Izvještaj molimo slati na adresu A. Baraćeva, Saborna ulica br. 14, Beograd. 32407-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. — Molim vas izvještaj o slijedećima: moga muža Petra Perišića, kasapina, pošte broj 315, Ženeva, da sam njegove karte primila i da sam sa djetetom živa i zdrava. Katka Perišić, Šajkaška br. 8, Beograd. 32433-8

Zivoju Šobiću, Ženeva. Molimo vas, da nas izvještate, da li su živi ill mrtvi Dušan Popović iz Lojanica, 2. poziva, 4. poziciona baterija, takodje i Živoj Diaković iz Lojanica, 5. puka, 2. poziva, 2. čete, 2. bataljuna, Blagodari unaprijed Anku Popović i Sofiju Djaković, Lojanice, okrug po- drinski, sreća Vladimirci. A 2678

Stevi Ačimoviću, Hotel Terminus, Ženeva. — Moi sin Mihailo Raković, vojnik 3. čete, 4. prekobrojnog puka, 1. poziva i moj srođnik Miladin Petrović, vojnik 4. eskadrone, 2. poziva dunavske divizije oba iz Brezovika, sreća gročansko, okruža beogradski, Okoški su u 1915. otišli sa srpskom vojskom na strani, da doma se nuknju javili mi. Molim vas, po- dejstvujte u ministarstvu prosvjete, da se njuka Mikića plata, koju nije primio od januara 1916. godine što prije ispošalje i to isključivo na njuka Svetislava. Takodje plata Vasilije Cvetanović, učiteljice iz Bratinca (sreća i okrug požarevacki) i to na Alfiandiju, takodje od januara 1916. godine, a ako je neko već primio gospodjini platu, vi javite ko je. Pera Jovanović, blagajnik 13. puka, da poslaće novac tašti Dragi, koja se nalazi u Požarevcu. Neka javi, šta je sa njegovom ženom, svasticom i Šurićom Jocom. Javite, da li je živ tijeni rođak: Jovan B. Stojadinović iz Boževca, komesar 4. čete, 1. bataljuna, 9. puka, 2. poziva, traži ga žena Natalija, koja je sa familijom zdrava. Takodje Miodrag Živković, pravnik, dijak, rednik 3. čete, 2. bataljuna, 1. prekobrojni puk. Takođe brat moje dobre drugarice i da sad se nikako nije javio, te su mu roditelji u velikoj briži, zato vas molim, postavljate se, da što prije o njemu doznačite. Naši vesi pozdravljaju. Sestra Zora Marković, Te- razije 8, Beograd. 898-8

Naš brat Dušan Adamović, učenik bogoslovije Sv. Save, rodom iz Sarajeva, zatekao se u Beogradu, kad je rat buknuo. Od onda nije se nikad javio svojoj rodbini, niti smo ih mogli o njemu doznaći. Molim lijepo svakog, tko bi stao o njemu znao, da odmah javi sestraru na adresu: Jelenka Adamović, učiteljica, Bosna, Gradiška, Bosna. A 2608-8

Naš brat Dušan Adamović, učenik bogoslovije Sv. Save, rodom iz Sarajeva, zatekao se u Beogradu, kad je rat buknuo. Od onda nije se nikad javio svojoj rodbini, niti smo ih mogli o njemu doznaći. Molim lijepo svakog, tko bi stao o njemu znao, da odmah javi sestraru na adresu: Jelenka Adamović, učiteljica, Bosna, Gradiška, Bosna. A 2608-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. — Molim za izvještaj o momu mužu Vladimиру Bogdanoviću, komordijiju 2. poziva profijant kolone dunavske divizije. Izvještite me što prije i da to preko „Beogradskih Novina“, jer sam u velikoj briži. Mnogo se pozdravljam. Cveta Bogdanović, Višnica. 32429-8

Predsjedniku opštine Javor-ko-Čačak. U 230. broju „Beogradskih Novina“ izjavio je dopis iz Jakova pod naslovom: „Razbojnici“ u kome se vidi da je 62 go- dišnjem Vasi Vojnoviću ote- zo 100 kruna. Umoljavam predsjedniku da me što prije izvještati, da to nije, slu- čajno moj otac Vasa Voj- nović, star 72 g., rodom iz Arilja (bij. sarčište iz Čačka, inače penz. iz Beograda) za koga se ne zna gdje se na- lazi, a posljednji put je vi- den početkom decembra 1915. god. u Požegi. (Za detalje se obratiti pred- sjedniku opštine požeške, koji je ovih dana umoljen preko oglasa po istoj stvari.) U svakom slučaju odgovorite mi preko oglasa, a sve troškove će vam odmah nadoknaditi. Unaprijed za- hvaljuj Milica Vojnovića, Hadži-Melentije 22, Beograd. 32473-8

Moj brat Antonije Kata- nić, trgovac iz Leskovca, na plasku naše vojske posao je početkom novembra iz- Pristine kao sprovodnik niških zarobljenika 1915. godine i od tada mi se nije nikako javio. Umoljavam predsjedniku da me što prije izvještati, da to nije, slu- čajno moj otac Vasa Voj- nović, star 72 g., rodom iz Arilja (bij. sarčište iz Čačka, inače penz. iz Beograda) za koga se ne zna gdje se na- lazi, a posljednji put je vi- den početkom decembra 1915. god. u Požegi. (Za detalje se obratiti pred- sjedniku opštine požeške, koji je ovih dana umoljen preko oglasa po istoj stvari.) U svakom slučaju odgovorite mi preko oglasa, a sve troškove će vam odmah nadoknaditi. Unaprijed za- hvaljuj Milica Vojnovića, Hadži-Melentije 22, Beograd. 32473-8

Peri Vuksanoviću, Avenue du Mail 4, Ženeva. — I ovom prilikom vas molim, da se potrudite da dobijem neku novčanu pomoć, jer sam u oskudici. Ne mogu da pozajmim novac. Blagodari Jelena S. Mandelbaum, Kosmajskog broj 45, Beograd. 32488-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. — Moj muž Spasoje Matović iz Padaraca, redov 4. čete, 1. bataljuna, 18. puka, 1. poziva, dunavske divizije, nije mi se do danas javio. Saznala sam, da je ravnjen u borbi kod Pozarevca u oktobru 1915. god. Molim za izvještaj, da li je živ i gdje je. Danica S. Matović iz Padaraca, okrug beogradski. 32479-8

Stevi Ačimoviću, Hotel Terminus, Ženeva. — Moj muž Blagoje Topčić iz Beograda, sreća gročanski, okrug beogradski vojni obveznik, komordijiju 4. prekobrojnog puka, 1. poziva dunavske divizije, otišao je na strani u 1915. god. i od prije godine dana ne javlja mi se. Saznala sam, da je umro. Molim, Izvještite se i meni što prije javite, da li je zaista moj muž Blagoje Topčić, i gdje je sahranjen. Na izvještaju vam blagodari Sofija Topčić iz Beogradice, sreća gročanski broj kuće 324. 32487-8

Kosti J. Simiću, Ženeva. — Moj muž Štefan Štefanović, sreća gročanski, okrug beogradski, komordijiju 4. prekobrojnog puka, 1. poziva dunavske divizije, otišao je na strani u 1915. god. i od prije godine dana ne javlja mi se. Saznala sam, da je umro. Molim, Izvještite se i meni što prije javite, da li je zaista moj muž Štefan Štefanović, i gdje je sahranjen. 32488-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. — Dolje imenovane fa- milije mole da dostavite od- gorov njihovim. Unaprijed za- blagodare. Izvještice uputite na moju adresu: Branislav M. Mihić, bogoslov, bolničar iz Kalisti. Ja, majka, sestra Draginja zdravi u našoj kući. Ne brin ništa. Saznaj i javi za strica Milosavu, vidi i za ostala ka- lističane, pa javi. Pozdrav od majke, sestre i oca. Dimitrije Jović iz Brdaraca. Radujemo se, što si živ. Svi smo živi i zdravi. Ne brin ništa, samo sebe čuvaj. Sli- ka je i za ostala ka- lističane, pa javi. Pozdrav od sve dje- ce, a najviše od žene Smiljke. S poštovanjem Nadežda Jovanovićeva, Geraerstr. 15, Smederevo. 32483-8

Razvoj, jedaća ili salon sa otomanom u sred grada sa uporabom kupaoone traži se. Ponude pod „Zimmer 476“ na administraciju ovog lista. 32484-5

SIRĆE

prvog kvaliteta, pregledano u kemiskom labaratu- riju i nadjeno da je izvrsnog kvaliteta što se i uvjerenjem tvrdi.

Prodajem od 5 litara pa naviše po 140 K litar.

Sirće se nalazi u knez Mihaila ulici br. 48 u avliji. 32480

Stana Milovanović.

Oglasite u Beograd. Novinama.

Stampo car. i kralj. gubernijske Štam Darle u Beogradu

Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . . 10 helera
 Pripisano: Petna jednog milimetar, retka (70 mm široko) staje . . . . 40 helera
 Bilješke: Petna jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . . Kruna 4
 Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

www.nb.rs

Beogradske Novine.

Potpis: Petak

Broj 232.

Izjavljujemo blagodarnost svima na-

šim srodnicima, priateljima i poznani- cima, na izjavi sačešća u našoj pre-

velkoj nesreći za našim mili i nikad

neprežaljenim

Izjavljujemo blagodarnost svima na-

šim srodnicima, priateljima i poznani- cima, na izjavi sačešća u našoj pre-

velkoj nesreći za našim mili i nikad

neprežaljenim